

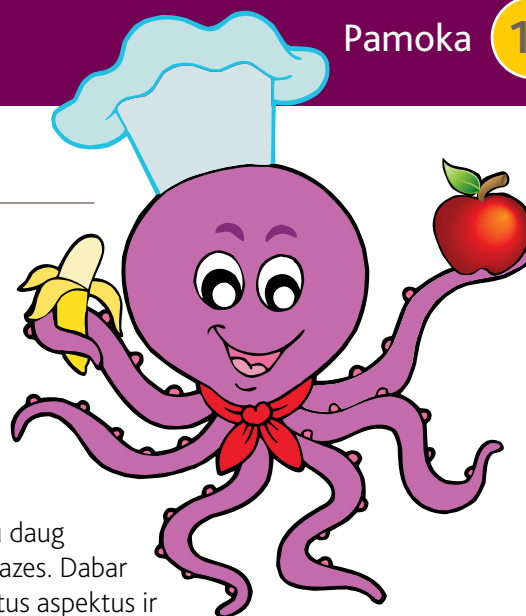
Sritis ir tikslai:

- Spontaniškai vis teisingiau naudoja balsius ir dvibalsius, ir atlieka tai pagal pavyzdį.
- Vis geriau naudoja žodžiuose ir trumpose frazėse teisingus skiemenis, ir atlieka tai pagal pavyzdį.

Veikla

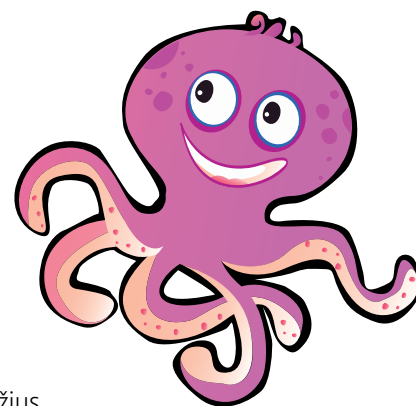
Spontaniškas ištarimas iškart arba palyginant (kai mėgdžiojama)

- Jūsų vaikas jau tris mėnesius klausėsi. Dabar jo girdėjimas yra stabilus, vaikas su aparatu gali gerai girdėti visas fonemas. Jūsų vaikas turėjo daug galimybių klausytis ir pamėgdžioti MKG (jau daug kartu buvo aiškinta) žodžius bei frazes. Dabar jis pradės lyginti įvairiausius išgirstus aspektus ir perkels juos į spontanišką tarimą.

Tinkama pamėgdžiojimo tvarka

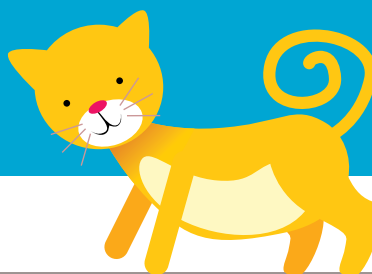
- Atminkite, kad vaikas turi prisitaikyti prie jūsų vokalizavimo išlaikydamas:
 - trukmę;
 - skiemenis;
 - tą patį balsių turinį;
 - tą patį kai kurių priebalsių turinį.

Spontaniškas ištarimas

- Kai jūsų vaikas taria mokomus klausyti garsus, žodžius ar trumpas frazes, KLAUSYKITĖS savo vaiko. Klausydamiesi nuspręskite, ar buvo tariama taisyklingai, ar ne. Jei neteisingai – pagalvokite apie anksčiau minėtą tvarką ir parodykite jam pavyzdį, suteikite progą pamėgdžioti, akustiškai pabrėždami neteisingai ištartą aspektą.
- Šitame etape vaikas visada turėtų teisingai pamėgdžioti arba garso trukmę, arba skiemenis. Didžiausias jūsų dėmesys ir taisymas turi būti skirtas balsių arba priebalsių tarimui.
- Taisydami vaiko tarimą, būkite atsargūs, darykite tai tik per klausą. Pireikus vaizdinių ar taktilinių užuominų, nuo pradžių iki galo pateikite pavyzdį per klausą, kad užtikrintumėte, jog vaikas teisingai taria išgirdęs.
- Atminkite! Jūsų vaiko kalba vystosi pagal normalų grafiką, taigi įsitikinkite, kad jūsų tikslai atitinka amžių ir etapą.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Pradedama rinktis.

Veikla

„Tu nori „a“ ar „b“? Kurio tu nori – „a“ ar „b“?“

- Jūsų vaikas jau yra tokio amžiaus, kai pradeda pats norėti šiek tiek kontroliuoti savo gyvenimą. Tai svarbus vystymosi etapas. Lengviausias būdas, norint padėti vaikui jaustis savarankiškesniam – leisti jam pasirinkti, kad jis jaustųsi mažiau jūsų kontroliuojamas.
- Rinkimosi supratimui prireiks daug laiko ir praktikos, taigi, jūsų vaikui turi būti suteikta daugybė galimybių suprasti šią sąvoką.

Besirengiant:

- Ryte prieš rengiantis paruoškite vaikui dvejus marškinėlius. Leiskite jam pasirinkti, kuriais marškinėliais jis norės vilkėti. Klauskite jo: „Tu nori mėlynų marškinėlių ar raudonų marškinėlių?“ Kai jis išsirinks, pasakykite atsakymą „Šitų“. Jei jūsų vaikas pasirošęs pamėgdžioti trumpas frazes, tai galite jam pasakyti: „Raudonų. Tu nori raudonų“.

Valgant vakarienę:

- Prie stalo pasiūlykite savo vaikui pasirinkti vieną iš dviejų skirtingų dubenėlių. Klauskite, ar jis nori didelio dubenėlio ar mažo. Jam neverbaliniu būdu parodykite, ko nori, pasakykite tinkamą atsakymą pamėgdžiojimui, pavyzdžiui: „Šito ar didelio?“

Žaidimų metu:

- Kaip jau minėta, kai būsite pasirengę žaisti su vaiku, duokite jam pasirinkti iš dviejų daiktų, su kuriais žaisti, ir leiskite pasirinkti. Vėl pasakykite tinkamą atsakymą.

Jūsų vaikui supratus pasirinkimo esmę ir jums pasakius tinkamą atsakymą, kurį jis turėtų atsakyti, kiekvieną kartą laukite jo atsako žodine kalba. Leidimas pasirinkti – taip pat puikus būdas kontroliuoti vaiko elgesį. Vaikui besielgiant netinkamai, duokite jam galimybę pasirinkti: gerą pasirinkimą (pvz., skaityti knygelę kartu su jumis) arba blogą pasirinkimą (sėdėti atstumtam). Jis natūraliai pasirinks gerą pasirinkimą; taigi, blogas elgesys išnyks. Vaikams būtina jausti, kad jie valdo savo gyvenimą, o pasirinkimo galimybės suteikimas – puikus būdas jiems padėti tai suprasti.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Spontaniškai sako „Labas“ ir „Atia“ gyvenimo situacijose ir žaidimo metu.

Veikla

Atsimenate, kaip antrąją savaitę supažindinote savo vaiką, kaip reikia pasisveikinti ir atsiveikinti. Dabar jūsų vaikas pasirengęs žodžiu spontaniškai pasisveikinti ir atsiveikinti su pažįstamais žmonėmis. Galite tai tvirtinti, su vaiku žaisdami šiuos žaidimus.

Žaidimas „Beldimas į duris“

- Šis žaidimas buvo pateiktas pirmą savaitę. Keiskitės vaidmenimis, eidami už durų ir skambindami skambučiu ar belsdami į duris. Durims atsidarius, sakykite: „Labas, (vardas)“ ir duokite vaikui siurprizą (knygelę ar lipduką). Apsikeitus vaidmenimis, jums atidarius duris – laukite, leiskite vaikui spontaniškai sakyti „Labas“.
- Nustebinkite vaiką, naudodami įvairius žaislus – lėles ar pliušinius žaislus, kuriuos jis pamatys už durų, joms atsidarius. Tai ilgiau išlaikys vaiko dėmesį, kai jis nekantraudamas atidarys duris, norėdamas išvysti, koks žaislas pasirodys.
- Kai esate tarp žmonių ir kažkas jums sako „Labas“, palaukite, kol vaikas taip pat atsakys.
- Visus aukščiau išvardintus veiksmus atlikite ir su žodžiu „Atia“.

Pasveikinti svečius namuose:

- Laikykite pažįstamų, dažniausiai besilankančių svečių nuotraukas prie paradinių durų.
- Svečiui atėjus prie jūsų durų, suraskite jos ar jo nuotrauką, parodykite vaikui pavyzdį, kaip pasisveikinti, leiskite jam pamėgdžioti.
- Atidarykite duris ir suteikite vaikui progą pasisveikinti su jūsų svečiais.

Viešoje vietoje:

- Esant viešoje vietoje, kai kas nors su jumis pasisveikina, skatinkite, kad jūsų vaikas atsakytų tuo pačiu. Tas pats pasakytina ir apie atsiveikinimą.

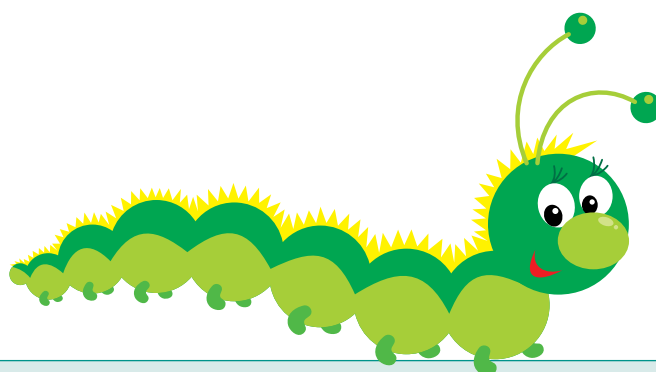
Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Taria /w/ skiemenyse su įvairiausiais balsiais ir dvigarsiais

Veikla

Pagal anglišką versiją numatytas garsas /w/. Tokio garso lietuvių kalboje nėra.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

2. Audioverbaliniai (AV) metodai ir strategijos

- Per klausą tobulinti amžių atitinkančias fonemas.
- Tikėtis spontaniškos kalbos iš vaiko.
- Pritaikyti ir tvirtinti tikslus bendroje aplinkoje, ne tik per pamoką arba specialiai organizuotą veiklą.

3. Savaitės pasaka: Žiūrėk, liesk ir pajausk kartu su Busteriu („Look, Touch and Feel with Buster“ by Rod Campbell. Campbell Books, London, 1991)

- Bet kuri knygutė su veidrodžiu viduje tinka šios savaitės tikslui. Jūsų vaikas turėtų spontaniškai sakyti „Labas“ arba „Labas(vardas)“. Šioje knygoje panaudotos įvairiausios medžiagos jūsų vaikui susipažinti su tų daiktų medžiaga, o daugelyje puslapių yra veidrodžiai. Kiekvieną kartą jūsų vaikui atvertus puslapį su veidrodžiu, jis gali būti drąsinamas sakyti „Labas“ ir savo vardą arba jūsų vardą, jei sėdite pakankamai šalia, kad jis galėtų matyti abiejų jūsų veidus per veidrodį. Jei jūsų knygoje nėra veidrodžio, naudokite mažą paprastą veidrodį.

3. Savaitės daina: „Veidrodėlis“

AG Bell Publications, 1994.

Žodžiai: „Veidrodėli, pasakyk, kas tenai, kas tenai? Veidrodėli, čia gi aš, aš čia – mama!“

- Tai labai paprasta daina, su tik keletu žodžių, taigi jūsų vaikas turėtų galėti ištarti taip, kaip sugeba, taip pat priderinti aukštumą, ritmą ir skiemenis kelioms eilutėms.
- Geras būdas šios dainos pajvairinimui – turėti įvairių žaislų, kurie atspindėtų veidrodyje. Tokiu atveju vaikas galėtų pakeisti jūsų ar savo vardą pagal pasirodančių žaislų garsą. Nepamirškite visada suporuoti žaislo garsą su tikru jo vardu.
- Savo „Garsų knygoje“ paruoškite naują puslapį šiai dainai. Lape priklijuokite sidabrinio popieriaus arba kokio kito atspindinčio paviršiaus. Padėkite knygutę ant vaiko kelių ir, kol jis žiūri į veidrodį, laikykite žaislus už vaiko, kad jis galėtų pamatyti atspindį veidrodyje. Vaikams labai patinka triukai, kai jie mato daiktus už savęs neatsisukdami. Pavyzdžiui: „Labas, kate! Miau“, „Atia, kate, miau“.

